

Bouw op Stokstorm uit de startblokken

De bouw in de eerste glastuinbouwzone in Vlaanderen is gestart. Het Stokstorm-terrein is 30 hectare groot en zal plaats bieden aan twee tomatenbedrijven die in de toekomst intensief zullen samenwerken.

Midden vorige maand heeft Vlaams minister-president Kris Peeters de bouw van de glastuinbouwzone Stokstorm, op de grens van Deinze en Kruishoutem, publiek voorgesteld. Hiermee is na jarenlange voorbereiding de ontwikkeling van de eerste glastuinbouwzone in Vlaanderen een feit. De bouw van de bedrijfsgebouwen is intussen gestart. *Vlaams minister-president Peeters:* "De realisatie van deze eerste glastuinbouwbedrijfszone is een historisch moment voor onze Vlaamse land- en tuinbouw. Glasgroenten zijn goed voor een jaarlijkse productiewaarde van 280 miljoen euro, en serrebedrijven zorgen rechtstreeks voor 8.000 voltijdse jobs in Vlaanderen. Bovendien staat glastuinbouw voor nieuwe en dus meer duurzame technieken. Glastuinbouwzones zoals Stokstorm creëren op een beperkte oppervlakte een belangrijke toegevoegde waarde en tewerkstelling voor de sector."

De glastuinbouw wordt sinds enkele jaren geconfronteerd met stijgende energiekosten, strengere milieunormen en verhoogde eisen met betrekking tot de voedselveiligheid. Daarom is er nood aan vernieuwing en schaalvergroting van het glasareaal. De Vlaamse overheid werkte hiervoor een driesporenbeleid uit. Het is erop gericht (1) bestaande bedrijven de mogelijkheid te geven te blijven bestaan, (2) uit te breiden, en (3) nieuwe glastuinbouwbedrijven kansen te geven.

Bedrijfszones die specifiek zijn ingericht voor de glastuinbouw bieden rechtszekerheid voor de eigenaars. Anno 2012 is voor een drietal glastuinbouwprojecten in Vlaanderen

(van ca. 70 ha netto glas) een Ruimtelijk Uitvoeringsplan goedgekeurd, nl. Stokstorm (in Oost-Vlaanderen), Oudenburg en Roeselare (beide in West-Vlaanderen). De procedure van het Ruimtelijk Uitvoeringsplan voor een glastuinbouwbedrijfszone in Beveren-Melsele (eveneens Oost-Vlaanderen) is bijna afgerond. Tal van andere projecten op gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau zitten in de pijplijn.

Voordelen van clustering

De voordelen van clusters van glastuinbouwbedrijven via een glastuinbouwbedrijfszone zijn verscheiden. Bij de ontwikkeling van glastuinbouwbedrijfszones kunnen er op het vlak van ruimtegebruik, energie, watergebruik en -zuivering, afval of logistiek interessante samenwerkingsvormen ontstaan, zowel binnen de sector als met partners buiten de sector.

Het gezamenlijk beheer van water, energie, afval, e.d., levert in de eerste plaats economische voordelen op vanwege de lagere investerings- en exploitatiekosten. Minstens even belangrijk zijn de energie- en milieuvoordelen. Eén van de belangrijkste opportuniteiten bij clustering is de gemeenschappelijke energie- en warmtevoorziening. Naast het feit dat de investeringskosten in een grotere installatie relatief kleiner is, is het grootste voordeel de te verwachten energiebesparing. Daarnaast kunnen de warmtevragen van de verschillende bedrijven op elkaar worden afgestemd en kunnen overschotten en tekorten worden opgevangen.

Primeur voor Vlaanderen

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) investeert in een optimale inrichting van het buitengebied en nam het initiatief om een glastuinbouwzone te ontwikkelen op het grondgebied van Deinze en Kruishoutem. De VLM kocht hiervoor de nodige gronden aan, en reserveerde ze voor deze zone voor glastuinbouwbedrijven. Dat is een primeur voor Vlaanderen.

De provincie Oost-Vlaanderen nam het initiatief om een Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan op te maken voor deze zone met specifieke stedenbouwkundige voorschriften voor de glastuinbouw, en met garantie voor een duurzame inrichting van het gebied. Zo worden de tuinders verplicht om minimaal tien meter buffer met streekeigen bomen en struiken te voorzien en om maximaal regenwater te gebruiken en te recyclen. Eventuele belichting wordt verplicht afgeschermd.

De VLM stelde strikte voorwaarden bij de verkoop van haar gronden. Alleen bedrijven die voldoende duurzaamheidsmaatregelen voorzien, kwamen in aanmerking om de gronden te kopen. De geselecteerde bedrijven –Het Groene Huis en Tomato Masters– zullen op de site met de 10 ha serres in de eerste fase ook 75.000 m³ regenwateropvang voorzien. Het drainwater wordt ter plaatse volledig gezuiverd en gemengd met regenwater, zodat het kan worden hergebruikt. De tuinders kozen voor serres met een hoge isolatiewaarde en maximale lichtdoorlatendheid. Ze bouwen verder een warmtekoppeling om zo met één motor warmte, CO₂ en elektriciteit te produceren. De wkk-motor zal elektriciteit produceren voor ongeveer 10.000 gezinnen. In volgende fasen zullen nog meer serres worden gebouwd.

Om de zone in het landschap te integreren, voorzien de bedrijven een buffer rond het terrein, die overall minstens tien meter breed is, en in totaal twee hectare beslaat. 6.000 streekeigen bomen en struiken worden in het najaar aangeplant. De Stokstormbeek wordt gedeeltelijk verplaatst en natuurtechnisch ingericht.

De duurzaamheid van het project wordt gegarandeerd via een borgsysteem. De borg die de twee bedrijven aan de VLM betalen, wordt na één jaar exploitatie, en mits bewijs van duurzame exploitatie, weer vrijgegeven.

In de eerste fase is in de glastuinbouwzone tewerkstelling voorzien voor 20 vaste en 20 tijdelijke medewerkers.

Bron: Persmededeling van het kabinet van de Vlaamse minister-president